

DARBA ORGANIZĒŠANAS PROJEKTS

SKAIDROJOŠS APRAKSTS

Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, adrese: Adrese: Audēju iela 2, Smiltene, ēkas vienkāršotās atjaunošanas ieceres dokumentācija izstrādāta, pēc SIA "Smiltenes NKUP", Reģ.Nr. 43903000435, adrese: Pils iela 3A, Smiltene, LV-4729 pasūtījuma sagatavotas dokumentācijas atbilstoši spēkā esošajiem Latvijas Republikas būvnormatīviem:

- Vispārīgiem būvnoteikumiem;
- Aizsargjoslu likumu;
- LBN 310-14 „Darbu veikšanas projekts”;
- LR „Darba aizsardzības likums” un tā papildinājumiem;
- MK noteikumiem Nr.660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”;
- MK noteikumiem Nr.92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus”;
- MK noteikumiem Nr.238 „Ugunsdrošības noteikumi”;
- MK noteikumiem Nr.359 „Darba aizsardzības prasības darba vietās”;
- MK noteikumiem Nr.526 „Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu un strādājot augstumā”;
- MK noteikumiem Nr.187 „Noteikumi par iekārtu elektrodrošību”;
- MK noteikumiem Nr.400 „Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā”;
- MK noteikumiem Nr.372 „Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus”;
- MK noteikumiem Nr.384 „Noteikumi par bīstamajām iekārtām”;
- MK noteikumiem Nr.344 „Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagus”;
- Latvijas Valsts standartu VS 23407-78 (VS 12.4.059-89);
- Latvijas Valsts standartu LVS 446:2003;
- Būvuzņēmēja darba aizsardzības un ugunsdrošības plānu.

Darba aizsardzības pasākumi veicami atbilstoši šī būvobjekta darba aizsardzības un ugunsdrošības sastādītam plānam. Ja šajā darba aizsardzības un ugunsdrošības plānā kādā jomā nav noteiktas konkrētas prasības, tad galvenais būvuzņēmējs darbus organizē, koordinē, ievērojot LR "Darba aizsardzības likuma" un tā papildinājumu – MK noteikumu Nr. 379 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība", MK noteikumu Nr. 92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus" un MK noteikumu Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" prasības.

Visi celtniecības montāžas un demontāžas darbi veicami stingrā saskaņā ar izstrādāto atjaunošanas tehnisko projektu un Latvijas būvnormatīvos noteikto būvdarbu veikšanas kārtību.

Darbu organizēšanas projekts izstrādāts lai:

- atjaunojamai ēkai būvdarbu laikā nodrošinātu būves vai tās daļas mehānisko stiprību un stabilitāti;
- atjaunojamai ēkai būvdarbu laikā nodrošinātu būves vai tās daļas aizsardzību pret mehāniskiem bojājumiem;
- ierobežotu uguns un dūmu rašanos, kā arī izplatīšanos, nodrošinātu cilvēku evakuāciju un iespēju, efektīvi veikt ugunsdzēsības pasākumus;
- nodrošinātu higiēniskumu, nekaitīgumu cilvēku veselībai un videi;
- nodrošinātu mehānismu, iekārtu un aprīkojuma drošību un drošu ekspluatāciju.

BŪVLAUKUMA ORGANIZĀCIJA

Būvlaukuma organizācijas shēma

Būvlaukuma sagatavošanas un būvdarbu organizācijas plānu skatīt darbu organizēšanas projekta rasējuma lapā DOP - 02.

Būvdarbu veikšanas vietu norobežošana

Lai izvairītos no cilvēku iekļūšanas bīstamajās zonās, tās jānorobežo ar aizsargnožogojumiem atbilstoši VS 23407-78 (VS 12.4.059-89), kurš nosaka funkcionālas nozīmes nožogojumu ar aizsargājošām, drošības un brīdinājuma funkcijām, kā arī nožogojumu uzstādīšanas vietu (iekšējo un ārējo) un stiprinājuma veidus.

Minētajam standartam jābūt pieejamam atbildīgajam būvdarbu vadītājam un jāatrodas būvobjektā. Būvobjektu paredzēts nožogot ar pagaidu žogu no saliekamiem mobila žoga posmiem (piem. Bekaert tipa), kā arī bīstamās zonas daļēji ar signāllentām. Celtniecības organizācijai ir jāvienojas ar pasūtītāju par būvdarbu secību un laukumu, lai organizētu darbu normālā režīmā un nodrošinātu daudzdzīvokļu ēkas iedzīvotāju drošu iekļūšanu un izklūšanu no ēkas.

Pagaidu ēkas un būves

Būvobjekta teritorijā paredzēts izvietot sekojošas pagaidu ēkas un būves:

- strādājošo sadzīves telpa;
- slēgta noliktava;
- būvgružu konteineris;
- ugunsdzēsības inventārs;
- biotualete;
- būvtāfele.

Satiksmes organizācija būvlaukumā

Autotransporta piebraukšana uz būvobjektu organizējama, uzstādot pie iebrauktuves pagaidu veramos vārtus.

Apsardzes sistēmas izveide

Būvuzņēmējam būvlaukumā jānodrošina ar darbu izpildi saistīto materiālo vērtību apsardzi.

Būvlaukuma apsardze nodrošina pret nepiederošu personu (t.i. personu bez speciālas caurlaides) iekļūšanu būvlaukuma teritorijā, ka arī veic ienākošo un izejošo materiālu, elektroinstrumentu un iekārtu reģistrāciju un kontroli. Būvlaukuma apsardzes darbinieki jānodrošina ar mobilajiem sakaru līdzekļiem, ka arī to akumulatoru bateriju uzlādēšanas iespēju.

BŪVDARBU VEIKŠANA

Būvdarbu veikšanas secība

Ieteicama sekojoša rekonstrukcijas būvdarbu izpildes secība :

- būvlaukuma sagatavošanas darbi;
- būvlaukuma teritorijas nožogošana;
- brīdinājuma un kustību ierobežojošo zīmju uzstādīšana;
- būvdarbi;
- teritorijas labiekārtošana;
- pagaidu ēku un būvju aizvešana;
- uzstādītā pagaidu nožogojuma demontāža;
- objekta nobeiguma darbi.

Būvniecības sagatavošanas darbi

Būvniecības sagatavošana būvlaukumā uzsākama tikai pēc Darbu veikšanas projekta (DVP) saskaņošanas (ar būvprojekta autoru un Pasūtītāju).

Uzsākot sagatavošanas darbus būvobjektā, galvenais būvuzņēmējs nozīmē atbildīgo darba aizsardzības speciālistu, ja objekta strādājošo skaits ir no 10 līdz 50.

Pirms būvdarbi vēl nav uzsākti, galvenais būvuzņēmējs veic visus teritorijas aizsardzības darbus pret nelabvēlīgām dabas un ģeoloģiskām parādībām, kā arī esošās apbūves apstākļos iezīmē un norobežo bīstamās zonas, nosprauž esošo pazemes komunikāciju un citu būvju asis, vai iezīme to robežas, ka arī nodrošina transportam un gājējiem drošu pārvietošanos un pieeju esošajām būvēm un infrastruktūras objektiem.

Būvniecības sagatavošanas darbu laikā nepieciešams veikt sekojošus pasākumus:

- atbildīgā būvdarbu vadītāja saistību rakstu;
- pagaidu piebraucamo ceļu un laukumu ierīkošana, ievērojot projektējamās darba robežas;
- pagaidu nožogojuma ierīkošana;
- būvdarbu vadītāja un strādnieku sadzīves telpu ierīkošana;
- pārvietojamās tualetes uzstādīšana;
- instrumentu noliktavas konteinera izvietošana;
- būvmateriālu nokraušanas laukuma ierīkošana;
- būvtāfeles ierīkošana pie ieejas būvlaukumā;
- elektroenerģijas pagaidu ņemšanas vietu ierīkošana;
- būvgрузu konteineru novietnes ierīkošana;

Pirms būvdarbu uzsākšanas fiksēt patērētās elektroenerģijas uzskaites skaitītāja rādījumu un sastādīt aktu, pieaicinot par attiecīgas elektroenerģijas uzskaites iekārtas ekspluatāciju atbildīgas organizācijas pilnvarotu pārstāvi.

Pirms būvniecības sagatavošanas darbu uzsākšanas veikt visus nepieciešamos saskaņošanas darbus.

Būvdarbu veikšanas dokumentācija

Būvdarbu veikšanas laikā regulāri jāaizpilda Vispārējo būvnoteikumu 5.4. nodaļas norādīta dokumentācija.

Veicot atbildīgu ēkas konstrukciju, ka arī nākošajos darba posmos aizsegtu ēkas daļu izbūvi, pēc darbu pabeigšanas obligāti jāaizpilda nozīmīgo konstrukciju elementu un segto darbu pieņemšanas aktus. Darbu turpināšana bez minēto aktu noformēšanas aizliegta. Sastādītos aktus reģistrē būvdarbu žurnālā. Būvdarbu žurnālā reģistrē arī būvei piegādāto būvmateriālu sertifikātus un citus materiālu kvalitātes apliecinājošus dokumentus.

BŪVDARBU KVALITĀTES KONTROLE

Saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 5.6 nodaļas 153. punktu, par būvdarbu kvalitāti ir atbildīgs būvuzņēmējs. Būvdarbu kvalitātes kontrole sevī ietver (Vispārīgo būvnoteikumu 154. punkts):

- būvdarbu veikšanas dokumentācijas, piegādāto materiālu, izstrādājumu un konstrukciju, ierīču, mehānismu un līdzīgu iekārtu sākotnējo kontroli;
- atsevišķu darba operāciju vai darba procesa tehnoloģisko kontroli;
- pabeigta (nododama) darba veida vai būvdarbu cikla noslēguma kontroli.

Pabeigtos nozīmīgo konstrukciju elementus un segtos darbus pieņem ar pieņemšanas aktu (skat. Vispārīgo būvnoteikumu 7., 8. pielikumus). Nav pieļaujama sekojošo veicamo darbu uzsākšana, ja pasūtītāja un būvuzņēmēja pārstāvji nav sastādījuši un darbu veikšanas vietā parakstījuši iepriekšējo segto darbu pieņemšanas aktu.

Ja būvdarbu veikšanas laikā veidojas pārtraukums, kura laikā iespējami ar aktu pieņemto segto aktu bojājumi, pirms darbu atsākšanas veicama atkārtota iepriekš veikto segto darbu kvalitātes pārbaude un sastādams attiecīgs akts.

VIDES AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS BŪVDARBU LAIKĀ

Būvniecības darbu laikā nodrošināt apkārtējās vides un virszemes ūdensobjektu aizsardzību no piesārņošanas ar būvmateriālu atkritumiem un naftas produktiem no celtniecībā izmantojamās tehnikas. Visas būvniecības laikā ievērot likumu "Aizsargjoslu likums" 37. panta prasības.

Radušos sadzīves un bīstamos atkritumus būvniecības laikā savākt un novietot īpaši tam paredzētās vietās. Apsaimniekošanu veikt atbilstoši likuma "Atkritumu apsaimniekošanas likums" 13. un 14. pantiem. Atkritumus nodot atkritumu apsaimniekotājiem, kuri ir saņēmuši attiecīgo atkritumu veidu apsaimniekošanas atļaujas.

Aizliegts sajaukt būvniecības laikā radušos sadzīves un bīstamos atkritumus atbilstoši likuma "Atkritumu apsaimniekošanas likums" 16. pantam. Atkritumu apsaimniekošanu veikt saskaņā ar vietējās pašvaldības saistošajos noteikumos noteikto atkritumu apsaimniekošanas plānu.

Būvgružu savākšanas un izvešanas noteikumi janorāda darbuzņēmēju līgumos. Izvedot būvgružus, tos jānosedz ar brezentu vai tam paredzētu speciālu tīklu.

Putekļainie vai toksiskie būvmateriāli jāuzglabā hermētiskās tvertnēs ar slēgtajās telpās. To piegādi uz būvlaukumu jāveic hermētiski noslēgtā traukā.

Aizliegts postīt saglabājamās zaļās apstādījumus un kokus. Aizliegts izmantot kokus elektrisko kabeļu, apgaismes ķermeņu u.t.l. piekāršanai. Būvlaukumā ir aizliegta gružu dedzināšana, karstā bitumena un citu mastiku gatavošana, izmantojot atklātu uguni. Nav atļauta saistvielu, sāls un citu agresīvo šķīdumu, degvielas un smērvielas nokļūšana augsnē.

Būvgružus savākt konteineros un izvest uz atļauto atkritumu pieņemšanas vietu. No stāviem būvgružus nolaist ar būvgružu cauruļvadu palīdzību. Nomest būvgružus ir aizliegts.

DARBA AIZSARDZĪBAS UN UGUNSDROŠĪBAS PASĀKUMI

Pirms darbu uzsākšanas būvlaukumā darba devējs veic nodarbināto darba drošības un veselības aizsardzības apmācību, kas ietver:

- ievadinstruktažu, nodarbinātajam stājoties darba attiecībās ar darba devēju;
- instruktažu darba vietā: sākotnējo – uzsākot darbu objektā –, atkārtoto, neplānoto un mērķa instruktažu.

Pēc strādājošo zināšanu pārbaudes, instruktāžas veicējs veic atzīmes attiecīgos darba instruktāžas žurnālos.

Pirms būvdarbu uzsākšanas nozīmētais darba drošības koordinators sastāda objekta darba aizsardzības plānu, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 92 IV nodaļu, kā arī nosūta Valsts darba inspekcijai iepriekšēju paziņojumu par būvdarbu veikšanu. Sastādīto darba aizsardzības plānu un iepriekšējā paziņojuma par būvniecības uzsākšanu kopijas darba aizsardzības koordinators novieto būvobjektā visiem pieejamā labi redzamā vietā un nepieciešamības gadījumā regulāri atjauno.

Darba aizsardzības koordinators prasību izpilde būvdarbos nodarbinātajām personām ir obligāta.

Būvlaukuma galvenais būvuzņēmējs izstrādā atjaunošanas tehniskā projekta iekšējās kārtības, darba drošības, ugunsdrošības un apsardzes noteikumus, ievērojot Latvijas Republikas likumus un saistošos normatīvos aktus. Ar augstāk minētajiem noteikumiem galvenais būvuzņēmējs iepazīstina visus darbuzņēmējus un būvniecības procesa iesaistītās personas, ja viņu darbs ir saistīts ar būvobjekta apmeklēšanu, par to apliecinot ar savu parakstu reģistru žurnālā.

Būvuzņēmējs organizē visu darbinieku veselības uzraudzību, īpaši vēršot uzmanību darbiniekiem, kuru darbs saistīts ar kāpšanu un strādāšanu augstumā, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.527 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude".

Būvobjektā jāiekārto ar informācijas zīmēm apzīmētas pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanas vietas (atkarībā no nodarbināto skaita un pieklūšanas), sakari neatliekamās palīdzības izsaukšanai ar norādītiem tālruņa numuriem attiecīgā dienesta izsaukšanai (ugunsdzēsības un glābšanas, policijas, ātrās medicīniskās palīdzības un citi dienesti).

Visi nodarbinātie jānodrošina ar atbilstoši individuālās aizsardzības līdzekļiem ar EC marķējumu un atbilstošām lietošanas instrukcijām (īpaša uzmanība tiek pievērsta galvas aizsardzībai (aizsargķiveres) un atbilstoši darba apaviem (ar pēdu, purngala aizsardzību). Būvdarbu vadītājs kontrolē IAL (individuālo aizsardzības līdzekļu) pielietošanu atbilstoši darba aizsardzības instrukcijai, būvobjekta iekšējās kārtības un Ministru kabineta noteikumu Nr. 372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus" prasībām.

Būvobjekta izmantotajam darba aprīkojumam ir jābūt ar EC marķējumu un ar atbilstošām lietošanas instrukcijām. Būvobjektā izmantotajam darba aprīkojumam, kurš ir iekļauts bīstamo iekārtu sarakstā, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.384 "Noteikumi par bīstamajām iekārtām", ir jāveic uzraudzība saskaņā ar Latvijas Republikā izdoto likumu "Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību". Šo iekārtu apkalpojošais personāls ir speciāli apmācīti darbinieki (operatori, vadītāji, stropētāji), kuriem ir apliecināti dokumenti vai apliecības. Prasību ievērošanu kontrolē galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs.

Būvuzņēmējam organizējot darbinieku apmācību, tos obligāti jāapmāca drošai smagumu celšanai un pārvietošanai saskaņā ar MK noteikumu Nr.344 "Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagumus" prasībām.

Par darba aizsardzības un ugunsdrošības plāna prasību ievērošanu un realizēšanu atbildīgs ir galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs.

DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS, STRĀDĀJOT AUGSTUMĀ.

Atļauju strādāt var saņemt tikai tad, kad būvdarbu vadītājs vai meistars kopā ar brigadieriem ir apskatījuši nesošās konstrukcijas. Darbu izpildē jāvadās pēc VS 12.3.040-86 prasībām.

Darba vietas un to pieejas, kas atrodas augstāk par 1,2 m, kā arī, ja to attālums no iespējamās krišanas vietas ir lielāks par 2 m, jānodrošina ar pagaidu iežogojumiem.

Drošības josta jānostiprina vietās, ko norāda darbu vadītājs. Instrumenti jātur speciālā kastē vai somiņā.

Aizliegts izmantot elektriskos un pneimatiskos instrumentus augstumā, kas lielāks par 2,5 m no atbalsta virsmas.

Ja rodas avārijas situācija, strādājošiem nekavējoties jāpārtrauc darbs, jāizslēdz visas darbojošās iekārtas un jāveic nepieciešamie drošības pasākumi, bet, ja tas nav iespējams, darbs jāpārtrauc, līdz bīstamība ir novērsta.

Darba drošības, sākot darbu

Pirms darba uzsākšanas jāuzvelk spectērps, jāuzliek aizsargķivere un jāuzvelk cimdi. Pirms darbu sākuma jāpārlicinās par aizākēšanās un iežogošanas ierīču izturību un stabilitāti, kā arī, vai var droši pārvietoties. Nepieciešamības gadījumā novietot un nostiprināt pārnēsājamās trepes.

Jāsagatavo tara, instrumenti, palīgierīces, kas nepieciešamas darbam. Jāpārbauda, vai tie ir darba kārtībā.

Darba drošības prasības, darbu beidzot

Aizliegts atstāt darba vietā uzliesmojošus materiālus un viegli uzliesmojošu šķidrumu tukšo taru. Tukšo taru jānoliek tās glabāšanas vietās.

Maiņas beigās un beidzot darbu, jāsavāc materiāla atgriezumī un atkritumi. Jānodod instrumentus, materiālus un inventāru noliktavā vai nolikt paredzētā vietā. Paziņot darbu vadītājam par bojājumiem vai traucējumiem, kas radušies darbu laikā.

UGUNSDROŠĪBAS PASĀKUMI

Par ugunsdrošības prasību ievērošanu būvobjektā un būvdarbu izpildes gaitu atbild būvdarbu veicējs (būvētājs vai būvuzņēmējs). Ugunsdrošības prasības, veicot būvdarbus, nosaka Ministru kabineta noteikumu Nr.238.

Būvobjektu jānodrošina ar ugunsdrošībai lietojamajām drošības zīmēm atbilstoši LVS 446 prasībām.

Aizliegts izmantot atklātu uguni tuvāk par 10 metriem no vietām, kur notiek vielu vai materiālu sajaukšana ar sprādzienbīstamām, viegli uzliesmojošām vai uzliesmojošām vielām.

Objektā izvietojami pulvera ugunsdzēsamie aparāti, to atrašanās vietas apzīmējot ar atbilstošām zīmēm.

Ugunsbīstamo darbu veikšanai pagaidu vietās atļauts veikt pēc juridiskās personas, kas veic būvdarbus, vadītāja vai tā rakstiski nozīmētas personas rakstiskas atļaujas saņemšanas. Atļauja norāda darbu veidu, vietu, laiku un ugunsdrošības pasākumus. Metināšanas darbus atļauts veikt:

- atklātos laukumos vismaz 10 m no degtspējīgām ēku konstrukcijām;
- pagaidu vietās, kas norobežotas no citam telpām ar 2.50 m augstu nedegoša materiāla aizslietni.

DARBA AIZSARDZĪBAS PLĀNS

Līdz darbu sākumam ir nepieciešams, lai sekojošie drošības tehnikas pamatpasākumi būtu izpildīti:

- nožogot visas darbu veikšanas zonas;
- uzstādīt aizsargjumiņu virs ieejām;
- uzstādīt brīdinājuma plakātus;
- būvstrādnieku sākuma instruktāža;
- uzstādīt papildus ugunsdrošības vairokus un ugunsdzēsamos aparātus kāpņu telpās;
- izstrādāt un izkārt stāvos evakuācijas plānus atjaunošanas darbu periodam.

Lai būvlaukumā nodrošinātu nodarbināto drošību un veselības aizsardzību, ir nepieciešams ievērot visas prasības, kuras reglamentē Ministru kabineta Nr.92 „Darba prasības, veicot būvdarbus”, Ministru kabineta Nr.526 „Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu un strādājot augstumā”, Ministru kabineta Nr.372 „Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus”, Ministru kabineta Nr.344 „Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagus”, kā arī ievērot „Darba aizsardzības likuma”, „Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma” prasības.

Pamatojoties uz LR Ministru kabineta Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” būvdarbu sagatavošanas procesā ir nepieciešams veikt organizatoriskus pasākumus, kā arī darbus būvlaukuma un ārpus tā, lai nodrošinātu būvdarbu sekmīgu norisi.

Ievērot darba aizsardzības prasības darba vietu iekārtošanai būvlaukumā, saskaņā ar MK Nr.92 „Darba prasības, veicot būvdarbus” VI sadaļu:

- ierīkot energosadales iekārtas tā, lai nerastos ugunsgrēka risks, risks iegūt elektrotraumas, ko izraisa tieša vai netieša saskare ar energosadales iekārtām;
- evakuācijas ceļus, ejas un izejas ierīkot brīvas un tā, lai nodrošināt visātrāko nokļūšanu drošībā un pēc iespējas drošāko nodarbināto evakuāciju;
- evakuācijas ceļus, ejas un izejas ir nepieciešams apzīmēt ar atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām par drošības zīmju lietošanu (MK noteikumi Nr. 400 „Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā”)
- būvlaukumu apgādāt ar ugunsdzēsības ierīcēm, kuriem jābūt redzamā un ērti pieejamā vietā;
- visas ugunsdzēsības ierīces regulāri jāpārbauda un jāuztur kārtībā;
- darba vietās nodrošināt pietiekamu svaiga gaisa pievadi, ņemot vērā darba raksturu un nodarbināto slodzi;
- temperatūrai darba vietā jābūt piemērotai darba metodēm un nodarbināto fiziskajai slodzei;
- apgaismojuma instalāciju telpās, darba vietās un satiksmes ejās novietot tā, lai nodarbinātie netiktu pakļauti negadījuma riskam;
- ja nepieciešams, izmantot triecienizturīgos pārnēsājamās gaismas avotus;
- darba vietās, telpās un satiksmes ejās ar mākslīgo apgaismojumu, gadījumos, ja bojāta mākslīgā apgaismojuma dēļ var rasties nopietnas un tiešas briesmas, ierīkot pietiekamas intensitātes avārijas apgaismojumu;
- satiksmes ejām jābūt pietiekamā attālumā no durvīm, vārtiem, caurbrauktuvēm, gājēju celiņiem, gaitenīiem un kāpņu laukumiem;
- būvlaukumā bīstamās zonas, kurām piekļūšana ir ierobežota, jānorobežo vai jāapriko ar attiecīgām ierīcēm, lai nepieļautu nepiederošu personu iekļūšanu bīstamajās zonās;
- bīstamajās zonās strādājošos nodarbinātos ir jānodrošina ar aizsardzības līdzekļiem;
- bīstamajām zonām jābūt skaidri norādītām un apzīmētām atbilstoši normatīvajiem aktiem par drošības zīmju lietošanu darba vietās;
- darba vietas ierīkot tā, lai tie būtu pietiekami plašas, un lai pēc nepieciešamo iekārtu vai ierīču novietošanas nodarbinātie, veicot darbu, varētu brīvi pārvietoties;
- nodrošināt pirmās palīdzības sniegšanu un iespēju jebkurā laikā izsaukt personālu, kas ir apmācīts pirmās palīdzības sniegšanā;
- nodrošināt iespēju nelaimes gadījumā cietušos vai pēkšņi saslimušos nodarbinātos nogādāt vietā, kur viņiem tiek sniegta neatliekamā medicīniskā palīdzība;
- neatliekamās medicīniskās palīdzības un glābšanas dienestu adreses un telefona numuri norādīt skaidri redzamā vietā;
- gērbtuvēm jābūt viegli pieejamām, pietiekami plašām, aprīkotām ar slēdzamiem skapīšiem, sēdvietām un ierīcēm, kas ļauj nodarbinātajiem, ja ir nepieciešams, izžāvēt darba un personīgo apģērbus un piederumus;
- vīriešiem un sievietēm ierīkot atsevišķas gērbtuves vai, ja tas nav iespējams, nodrošināt gērbtuves lietošanu atsevišķi vīriešiem un sievietēm;

- ņemot vērā nodarbināto skaitu, ierīkot pietiekami daudz BIO tualetu un izlietņu ar personīgās higiēnas līdzekļiem (tualetes papīru, ziepēm, dvieli vai citām roku nosusināšanas ierīcēm);
- ierīkot atsevišķas tualetes vīriešiem un sievietēm vai, ja tas nav iespējams, nodrošināt tualetu lietošanu atsevišķi vīriešiem un sievietēm;
- būvžoga ārpusē redzamā vietā jābūt nostiprinātai plāksnītei, uz kuras norādīta būvfirma un būvdarbu vadītājs, kā arī to adrese un telefona numurs;
- būvlaukumā nodarbinātos nodrošināt ar dzeramo ūdeni, ūdens tiek atvests;
- nodrošināt nodarbinātajiem iespēju paēst un, ja nepieciešams, uzsildīt ēdienu piemērotos apstākļos.

Ievērot darba aizsardzības papildu prasības darba vietu iekārtošanai ārpus telpām, saskaņā ar MK noteikumu Nr.92 „Darba prasības, veicot būvdarbus”:

- pārvietojamās vai stacionārās darba vietas, kas atrodas augstumā vai dziļumā, izveido stabilas un noturīgas, ņemot vērā nodarbināto skaitu, maksimālo slodzi, kāda tām būtu jāiztur, kā arī slodzes sadali, ārējās vides ietekmes faktorus, kam tās var tikt pakļautas;
- ja iepriekšminētā punktā darba vietu konstrukcijas, balsta ierīces vai citi elementi nav stabili, tos droši nostiprināt ar atbilstošiem līdzekļiem, lai izvairītos no jebkādas neparedzētas vai pēkšņas visas darba vietas vai tās daļu kustēšanās;
- darba vietu stabilitāti un noturību regulāri pārbaudīt arī pēc tam, kad mainīts darba vietas atrašanās augstums vai dziļums;
- būvlaukumā esošās energosadales instalācijas regulāri jāpārbauda un jāuztur kārtībā, pievēršot papildu uzmanību instalācijām, kuras pakļautas ārējās vides ietekmei;
- pirms būvlaukuma ierīkošanas attiecīgajā teritorijā esošās energosadales instalācijas identificēt, pārbaudīt un skaidri apzīmēt;
- ja būvlaukumā transportlīdzekļi pārvietojas zem elektropārvaldes līnijām, tad obligāti jāizvieto attiecīgas brīdinājuma zīmes un piekaramos aizsargus;
- ja tehniski nav iespējams aizsargāt nodarbinātos no krītošiem priekšmetiem, tad tos aizsargāt ar uztveršanas metodēm (piemēram, ar aizsargtīkliem, nosegtām gājēju ejām);
- materiālus un iekārtas izkārtot vai izvietot tā, lai novērstu sabrukšanas vai apgāšanās iespēju;
- ja nepieciešams, būvlaukumos ierīkot ar jumtu nosegtas ejas vai novērš piekļūšanu bīstamajai zonai;
- krišanu no augstuma novērst ar piemērotu aprīkojumu, izmantojot izturīgas pārvietojamās platformas ar pietiekami augstu galu un sānu aizsargnožogojumu, kas sastāv no galvenās margas un starpmargas, vai citu līdzvērtīgu aprīkojumu;
- darbu augstumā drīkst veikt tikai ar piemērotām iekārtām vai izmantojot kolektīvās aizsardzības līdzekļus (piemēram, sastatnes, platformas, drošības tīklus). Ja atbilstoša aprīkojuma lietošana nav iespējama darba rakstura dēļ, nodarbinātajiem jānodrošina drošu piekļūšanu darba vietai un apgādā ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (drošības virvēn, jostām vai citām nostiprinošām drošības ierīcēm).
- sastatnes sagatavot, uzstādīt un uzturēt kārtībā, lai novērstu sabrukšanas iespēju un nejaušu izkustēšanos;
- sastatnes obligāti jāpārbauda pirms to ekspluatācijas uzsākšanas, periodiski ekspluatācijas laikā saskaņā ar sastatņu ražotāja pievienoto instrukciju, pēc pārvietošanas, pārveidošanas, negaisa, zemestrīces vai citiem apstākļiem, kas varētu ietekmēt sastatņu izturību vai stabilitāti, kā arī ja tās ilgāku laiku nav izmantotas;
- kāpnēm jābūt pietiekami izturīgām un uzturētām darba kārtībā;
- kāpnes drīkst izmantot piemērotās vietās un tikai tām paredzētajam mērķim;
- visām pacelšanas iekārtām un to aprīkojumam, sastāvdaļām, stiprinājumiem un balstiem jābūt pienācīgi izgatavotiem, pareizi uzstādītiem, pietiekami izturīgiem un lietotiem tikai tiem paredzētajam mērķim, regulāri testētiem un pārbaudītiem saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;

- ar pacelšanas iekārtām un to aprīkojumu drīkst strādāt tikai kvalificēti nodarbinātie, kuri ir apmācīti attiecīgo iekārtu lietošanā;
- uz pacelšanas iekārtām un to aprīkojuma skaidri jānorāda maksimālo paceļamās kravas svaru;
- pacelšanas iekārtas un to aprīkojumu atļauts izmantot tikai tam paredzētajam mērķim.
- transportlīdzekļus materiālu pārvietošanai un zemes darbiem paredzētos mehānismus ir nepieciešams uzturēt darba kārtībā, lietot tikai tiem darbiem, kādiem tie paredzēti;
- transportlīdzekļu vadītājiem un mehānismu operatoriem jābūt īpaši apmācītiem;
- obligāti jāveic attiecīgi drošības pasākumi, lai nepieļaut transportlīdzekļu un mehānismu iekrišanu izraktajās būvbedrēs, tranšējās vai ūdenī;
- ja nepieciešams, transportlīdzekļus un mehānismus aprīkot ar īpašām konstrukcijām, kas, tiem gāžoties, pasargātu apkalpojošo personālu no saspiešanas, kā arī no krītošiem priekšmetiem;
- instalācijas, iekārtas un instrumentus, arī rokas instrumentus (darbināmus ar elektropiedziņu vai bez tās) uzturēt darba kārtībā, lieto tikai tiem paredzētajam mērķim;
- nodarbinātiem, kas izmanto instalācijas, iekārtas un instrumentus, arī rokas instrumentus (darbināmus gan ar elektropiedziņu vai bez tās), jābūt speciāli apmācītiem;
- veicot zemes darbus obligāti jāizmanto piemērotus balstus vai nostiprina malas, sienas vai nogāzes;
- novērst risku, kas saistīts ar nodarbināto, materiālu vai objektu krišanu;
- nodrošināt iespēju nodarbinātajiem nokļūt drošībā ugunsgrēka gadījumā vai arī citās bīstamās situācijās;
- pirms rakšanas darbu sākuma jāveic pasākumus, lai noteiktu un līdz minimumam samazinātu risku, kas saistīts ar pazemes kabeļiem un citām sadales sistēmām;
- ierīkot drošus ceļus uz izraktajām vietām un no tām;
- izraktā grunts, būvmateriāliem un transportlīdzekļiem jābūt drošā attālumā no būvbedres un, ja tas nepieciešams nodarbināto drošībai un veselības aizsardzībai, atdalīt to ar atbilstošu aizsargnožogojumu.
- betona karkasus un to sastāvdaļas, veidņus, gatavās būvdetaļas vai pagaidu balstus un balstu konstrukcijas uzstādīt un nojaukt tikai darba vadītāja vai cita darba devēja norīkota nodarbinātā uzraudzībā, kuram ir nepieciešamās zināšanas un pieredze attiecīgajā jomā;
- veikt atbilstošus drošības pasākumus, lai pasargātu nodarbinātos no riska, ko rada konstrukcijas nestabilitāte vai nepietiekama stiprība;
- veidņu, pagaidu balstu un balstu konstrukcijas izgatavot, uzstādīt un uzturēt tā, lai tās droši izturētu darba procesā paredzētās slodzes un deformācijas.
- ja nodarbinātie strādā uz jumta vai kādas citas virsmas, kas gatavota no trausliem materiāliem, kuriem var izkrist cauri, jāveic drošības pasākumus, lai izvairītos no kritiena vai netišas uzkāpšanas uz neizturīgajām virsmām.

Pašnodarbinātajiem, uzraudzības un kontroles institūcijām, saskaņā ar MK Nr.92 „Darba prasības, veicot būvdarbus”, ir šādi pienākumi:

- pirms darbu vai darbības uzsākšanas būvlaukumā informēt projekta izpildes koordinators vai citas atbildīgās personas par attiecīgo darbības veidu, kā arī koordinēt savu darbību darba aizsardzības jomā;
- ievērot normatīvajos aktos par darba aprīkojuma un individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanu noteiktās prasības;
- projekta sagatavošanas koordinators, projekta izpildes koordinators un darbuzņēmēja norādījumus.

Īpašās piezīmes

1. Būvuzņēmējam jāveic piesardzības pasākumi, kas ierobežo trokšņa, smaku, vibrāciju u.c. kaitīgo faktoru ietekmi uz personālu, kas atrodas būvlaukumā, kā arī blakus esošajiem iedzīvotājiem, gājējiem, braucējiem u.t.t.
2. Būvuzņēmējam jānodrošina dažādu ūdens plūsmu: gruntsūdens, lietus ūdens, notekūdens u.c. novadīšanu, nekaitējot apkārtējai videi.
3. Būvuzņēmējam darbs ir jāplāno un jāveic tā, lai jebkurā būvdarbu stadijā tiktu novērsta virszemes vai jebkuru citu ūdeņu uzkrāšanās būvbedrē.
4. Objektā būvdarbu laikā ir maksimāli jāsamazina troksnis, kas radīsies būvdarbu laikā.
5. Būvlaukuma sakārtošana pēc darbu pabeigšanas. Pēc būvdarbu pabeigšanas Būvuzņēmējam ir jāsakārto un jāattīra būvlaukums no būvgružiem un pagaidu konstrukcijām. Sakārtotā teritorija pēc darbu pabeigšanas ir nododama zemes īpašniekiem un lietotājiem.
6. Visi būvniecības darbu gaitā pielietojamie būvmateriāli nedrīkst izdalīt toksiskas vielas. Pielietotie materiāli un konstrukcijas nedrīkst būt bīstamas apkārtējai videi un cilvēku veselībai – būvdarbu veikšanas laikā un ēkas turpmākas ekspluatācijas laikā.
7. Izvēloties starp vairākiem materiāliem ar ekvivalentām īpašībām, priekšroku dot materiāliem, kuri apzīmēti ar ekomarķējuma zīmi.

Aizliegts:

- izmantot bojātas elektroietaisies un paštaisītas elektriskās sildierīces;
- lietot nekalibrētus un paštaisītus elektrotīklu aizsardzības drošinātājus;
- izmantot vadus un kabelus ar bojātu izolāciju, kā arī savienot tos veidā, kas rada bīstamu pārejas pretestību;
- atstāt bez uzraudzības tīklam pieslēgtas elektroietaisies, ja ekspluatācijas noteikumos tas aizliegts;

Ugunsbīstamo darbu veikšanai paredzētās iekārtas un ierīces uztur darba kārtībā, tās lieto saskaņā ar ražotāja tehnisko noteikumu prasībām. Ēku un būvju konstrukcijas un inženiertehniskās komunikācijas attīra no degtspējīgiem putekļiem vai materiāliem.

Atbildīgais projektētājs:

sert.arh.

G. Zvejnieks

PIELIKUMI

1.pielikums

Darba aizsardzībā lietojamās zīmes

4.1. degoša viela
vai ugunsbīstama
telpa

4.2. eksplozīva viela
vai sprādzienbīstama
telpa

4.3. toksiska viela

4.4. kodīga viela

4.5. radioaktīvā
viela vai jonizējošs
starojums

4.6. uzmanību,
pacelta krava

4.7. iekšējais
transports

4.8. bīstami,
elektrība

4.9. vispārēja

4.10. lāzera stars

4.11. oksidējoša

4.12. nejonizējoša

4.13. spēcīgs
magnētiskais lauks

4.14. uzmanību,
šķēršļi

4.15. uzmanību,
nelidzens

4.16. bioloģiskais
risks

4.17. zema
temperatūra

4.18. kaitīga vai
kairinoša viela*

4.19. eksplozīva
vide

4.20. sastatnes

4.21. uzmanību,
pakāpiens

4.22. uzmanību,
slidens

4.23. dziļš ūdens

4.24. zemējums

4.25. uzmanību,
krietoši objekti

4.26. augsta
temperatūra

4.27. uzmanību,
karsta virsma

4.28. uzmanību,
karsts tvaiks

6.1. jālieto
aizsargbrilles

6.2. jālieto
aizsargķivere

6.3. jālieto dzirdes
aizsardzības līdzekļi

6.4. jālieto
gāzmaska,
respirators

6.5. jālieto
darba apavi

6.6. jālieto
aizsargcimdi

6.7. jālieto
aizsargkostīms

6.8. jālieto sejas
aizsardzības
līdzekļi

6.9. jālieto
aizsargjosta

6.10. jālieto
respirators

6.11. jālieto
antistatiski apavi

6.12. jālieto
sejas maska

6.13. gājēju ceļš
(maršruts)

6.14. vispārīgā
rikojuma zīme (lieto
kopā ar citām zīmēm)

8.1. pirmās
palīdzības punkts

8.2. nestuves

8.3. sanitārā
apstrāde

8.4. acu skalošana

8.5. elpošanas
līdzekļi

8.6. pārsiešanas
līdzekļi

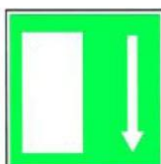
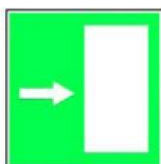
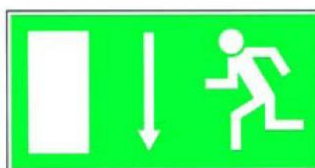
8.7. droša
pulcēšanās vieta

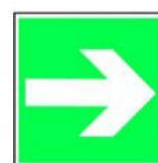
8.8. atdzīvināšanas
līdzekļi

8.9. tālrunis neatliekamās
medicīniskās palīdzības

9.1. papildizeja, ceļš, maršruts

Ugunsdzēsības
krāns

Ugunsdzēsības un
glābšanas kāpnes

Ugunsdzēsības
aparāts

Tālrunis
ugunsdzēsības un
glābšanas dienesta
izsaukšanai

Virzieni uz ugunsdzēsības iekārtu un līdzekļu atrašanās vietu

2.1. nesmēķēt

2.2. smēķēšana un
atklāta liesma
aizliegta

2.3. gājēju kustība
aizliegta

2.4. nedzēst ar
ūdeni

2.5. nav dzerams

2.6. nepiederošām
personām
kustība aizliegta

2.7. iekšējā
transporta
kustība aizliegta

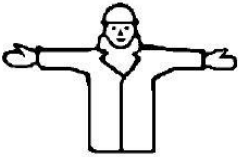

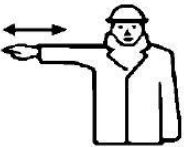
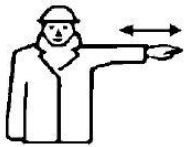

2.8. nepieskarties

2.pielikums

Kravu pārvietošanā lietojamie signāli

Nr.p.k.	Signāls	Nozīme	Apraksts	Ilustrācija
1	2	3	4	5
1.	Sākt!	Uzmanību Sākt darbību	Abas rokas izstieptas horizontāli ar delnām uz priekšu	
2.	Stop!	Pārtraukt kustību	Labā roka pacelta augšā ar delnu uz priekšu	
3.	Beigt!	Izbeigt darbību	Abas rokas savienotas krūšu augstumā	
4.	Celt!	Pacelt kravu	Labā roka pacelta augšā ar delnu uz priekšu un lēnas izdara aplveida kustības	

5.	Zemāk!	Nolaist kravu	Labā roka nolaista lejā ar delnu uz iekšu un izdara lēnas aplveida kustības	
6.	Vertikālā distance	Samazināt vai palielināt vertikālo distanci	Ar rokām norāda būtisko distanci	
7.	Virzīt uz priekšu!	Kravu pārvietot uz priekšu	Abas rokas saliektas ar delnām uz augšu un izdara lēnas kustības uz ķermeņa pusi	
8.	Virzīt atpakaļ!	Kravu pārvietot	Abas rokas saliektas ar delnām uz leju un izdara lēnas kustības prom no ķermeņa atpakaļ	
9.	Pa labi no signalizētāja	Kravu pārvietot pa labi	Labā roka izstiepta horizontāli ar delnu uz leju un lēni izdara sīkas kustības pa labi	
10.	Pa kreisi no signalizētāja	Kravu pārvietot pa kreisi	Kreisā roka izstiepta horizontāli ar delnu uz leju un lēni izdara sīkas kustības pa kreisi	
11.	Horizontālā distance	Samazināt vai palielināt horizontālo distanci	Ar rokām norāda būtisko distanci	
12.	Bīstami!	Novērst avārijas situāciju	Abas rokas paceltas augšā ar delnām uz priekšu	
13.	Ātrāk!	Paātrināt kustību	Visas kustības izdara ātrāk	
14.	Lēnāk!	Palēnināt kustību	Visas kustības izdara lēnāk	